

СХВАЛЕНО
Протокол засідання
педагогічної ради ліцею
12.12.2025 № 4

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ по ліцею
19.12.2025 № 181

ПОРЯДОК

реагування на випадки насильства та жорстокого поводження з дітьми в комунальному закладі «Чернігівський обласний науковий ліцей» Чернігівської обласної ради

1. Загальні положення

1.1. Цей Порядок визначає механізм реагування на випадки насильства та жорстокого поводження з дітьми в комунальному закладі «Чернігівський обласний науковий ліцей» Чернігівської обласної ради (далі Ліцей).

1.2. Документ розроблено відповідно до законодавства України у сфері захисту прав дитини та освіти.

1.3. Терміни, використані в цьому Порядку, вживаються в значенні, наведеному в Сімейному кодексі України, Кримінальному кодексі України, Кодексі України про адміністративні правопорушення, Законах України «Про охорону дитинства», «Про запобігання та протидію домашньому насильству», інших нормативно-правових актах.

1.4. Дія Порядку поширюється на всіх учасників освітнього процесу незалежно від місця вчинення інциденту (на території ліцею, під час освітніх заходів, у цифровому середовищі).

1.5. Основні принципи реагування:

- нульова толерантність до насильства;
- пріоритет безпеки та найкращих інтересів дитини;
- конфіденційність і недопущення повторної травматизації;
- невідкладність реагування;
- міжвідомча взаємодія.

2. Заходи реагування на випадки насильства та жорстокого поводження з учнями

2.1 Працівники ліцею, яким стало відомо про учня/ученицю, який/яка постраждав/ла від насильства та жорстокого поводження зобов'язані:

– за можливості вжити невідкладних заходів для припинення насильства та жорстокого поводження з ним/нею;

– у разі потреби надати учню/учениці домедичну допомогу (у разі виявлення учня/учениці особами, які за своїми службовими обов'язками повинні володіти

основними практичними навичками з рятування та збереження життя людини, яка перебуває в невідкладному стані, та відповідно до закону зобов'язані здійснювати такі дії та заходи), викликати бригаду екстреної (швидкої) медичної допомоги для надання учню/учениці екстреної медичної допомоги;

– невідкладно повідомити орган Національної поліції, директора ліцею, батьків або інших законних представників дитини (за допомогою телефонного зв'язку або в інший спосіб швидкої передачі інформації), крім випадків, коли батьки або інші законні представники є кривдниками дитини;

– повідомити Управління освіти і науки Чернігівської обласної державної адміністрації у випадку виявлення насильства та жорстокого поводження з учнем/ученицею зі сторони директора Ліцею.

2.2 Директор Ліцею в разі виявлення ознак насильства та жорстокого поводження з дитиною:

- невідкладно, у строк, що не перевищує трьох годин, повідомляє про виявлення ознак насильства та жорстокого поводження з дитиною (у письмовій формі, зокрема за допомогою електронної комунікації) батькам або іншим законним представникам дитини (крім випадків, коли батьки або інші законні представники дитини є кривдниками дитини), уповноваженому підрозділу органу Національної поліції та службі в справах дітей за місцем розташування Ліцею, одночасно інформуючи про це територіальний орган Нацсоцслужби, Державної служби в справах дітей;

- уживає заходів відповідно до Порядку забезпечення соціального захисту дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах, зокрема дітей, які постраждали від жорстокого поводження, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 1 червня 2020 р. № 585 «Про забезпечення соціального захисту дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах» (Офіційний вісник України, 2020 р., № 57, ст. 1779);

- скликає засідання комісії з розгляду випадку не пізніше ніж протягом трьох робочих днів з дня отримання повідомлення.

2.3 Директор Ліцею формує склад комісії з розгляду випадків насильства та/або жорстокого поводження з дітьми (далі – комісія) за погодженням із службою у справах дітей, організовує її роботу, оприлюднює інформацію про склад комісії.

3. Склад комісії, права та обов'язки її членів

3.1 Комісія виконує свої обов'язки на постійній основі. Склад комісії формується з урахуванням основних завдань комісії та затверджується директором ліцею. Комісія складається з голови, заступника голови, секретаря та не менше ніж п'яти її членів. До складу комісії входять працівники ліцею, зокрема, за наявності, педагогічні (науково-педагогічні) працівники, практичний психолог та соціальний педагог, а також представники служби у справах дітей та

центру соціальних служб. До участі в засіданні комісії за згодою залучаються батьки або інші законні представники учня.

3.2 До складу комісії не може входити працівник Ліцею, щодо якого надійшло повідомлення. Голова чи член комісії, щодо якого надійшло повідомлення, виключається із складу комісії.

3.3 Кожен член комісії повинен не допускати конфлікту інтересів під час виконання своїх обов'язків. У разі виявлення конфлікту інтересів член комісії зобов'язаний негайно письмово повідомити про це голові комісії. У разі виявлення конфлікту інтересів голови комісії він має утриматися від участі в опрацюванні відповідного повідомлення та письмово повідомити про це заступнику голови комісії. У такому разі функції голови комісії виконує заступник голови комісії.

3.4 Головою комісії є директор Ліцею. Голова комісії організовує її роботу й відповідає за виконання покладених на комісію завдань, головує на її засіданнях та визначає перелік питань, що підлягають розгляду. Голова комісії визначає функціональні обов'язки кожного члена комісії та забезпечує моніторинг ефективності заходів реагування.

3.5 У разі відсутності голови комісії його обов'язки виконує заступник голови комісії. У разі відсутності голови комісії та заступника голови комісії обов'язки голови комісії виконує один із членів комісії, який обирається комісією за поданням її секретаря. У разі відсутності секретаря комісії його обов'язки виконує один із членів комісії, який обирається за поданням голови комісії або заступника голови комісії.

3.6 У разі встановлення під час діяльності комісії факту вчинення головою комісії насильства та/або жорстокого поводження з дитиною, голова комісії підлягає негайному виключенню із складу комісії. Виконання обов'язків голови комісії в такому випадку виконує його заступник.

3.7 Секретар комісії забезпечує підготовку проведення засідань комісії та матеріалів, що підлягають розгляду на засіданнях комісії, ведення протоколу засідань комісії.

У разі відсутності секретаря комісії його обов'язки виконує один із членів комісії, який обирається під час засідання за поданням голови комісії або його заступника.

3.8 Член комісії має право:

- ознайомлюватися з матеріалами, що стосуються випадку насильства та жорстокого поводження з учнями, брати участь у їх перевірці;
- подавати пропозиції, висловлювати власну думку з питань, що розглядаються;
- брати участь у прийнятті рішення шляхом голосування;
- висловлювати окрему думку усно або письмово;

– вносити пропозиції до порядку денного засідання комісії.

3.9 Член комісії зобов'язаний:

– особисто брати участь у роботі комісії;

– дотримуватись конфіденційності й не розголошувати стороннім особам відомості, що стали йому відомі у зв'язку з участю в роботі комісії, і не використовувати їх у своїх інтересах або інтересах третіх осіб;

– виконувати в межах, передбачених законодавством та посадовими обов'язками, доручення голови комісії;

– брати участь у голосуванні.

3.10 Комісія має право:

оцінювати потреби сторін насильства та/або жорстокого поводження з дитиною в отриманні соціальних та психолого-педагогічних послуг та забезпечення таких послуг, зокрема із залученням фахівців служби у справах дітей та надавача соціальних послуг;

рекомендувати особам, які стали стороною насильства та/або жорстокого поводження з дитиною, проходження відповідної програми для таких осіб;

визначати причини насильства та/або жорстокого поводження, а також необхідні заходи для усунення таких причин;

здійснювати моніторинг ефективності соціальних та психолого-педагогічних послуг, заходів з усунення причин насильства та/або жорстокого поводження з дитиною, заходів впливу та корегування (за потреби) відповідних послуг та заходів;

надавати рекомендації для працівників суб'єкта щодо доцільних методів здійснення заходів з дітьми, які стали стороною насильства та/або жорстокого поводження з дитиною;

надавати рекомендації для батьків або інших законних представників дитини, яка стала стороною насильства та/або жорстокого поводження з дитиною.

4. Порядок роботи комісії

4.1. Метою діяльності комісії є запобігання і припинення випадків насильства та жорстокого поводження з учнями в Ліцеї; відновлення та нормалізація стосунків, створення сприятливих умов для подальшого перебування учнів у Ліцеї; з'ясування причин, які призвели до випадку насильства та жорстокого поводження, та вжиття заходів для усунення таких причин.

4.2 До завдань комісії належать:

- підготовка пропозицій щодо внесення змін до Положення про запобігання та протидію насильству та/або жорстокому поводженню з дітьми;

– збір інформації щодо обставин випадку насильства та жорстокого поводження з учнем, зокрема пояснень сторін насильства та жорстокого поводження з учнем, батьків або інших законних представників учня, який вчинив насильство та жорстоке поводження, та учня, який постраждав від насильства та жорстокого поводження; висновків практичного психолога та соціального педагога (за наявності); відомостей служби у справах дітей та центру соціальних служб; експертних висновків (за наявності), якщо в результаті вчинення насильства та жорстокого поводження була завдана шкода психічному або фізичному здоров'ю потерпілого; інформації, збереженої на технічних засобах чи засобах електронної комунікації (Інтернет, соціальні мережі, повідомлення тощо); іншої інформації, яка має значення для об'єктивного розгляду заяви;

– розгляд та аналіз зібраних матеріалів щодо обставин випадку насильства та жорстокого поводження з учнем та прийняття рішення про наявність / відсутність обставин, що обґрунтовують інформацію, зазначену в Повідомленні.

У разі прийняття рішення комісією про наявність обставин, що обґрунтовують інформацію, зазначену в Повідомленні, комісія має:

– оцінити потреби сторін насильства та жорстокого поводження з учнем в отриманні соціальних та психолого-педагогічних послуг та забезпечення таких послуг, зокрема із залученням фахівців служби у справах дітей та центру соціальних служб;

– рекомендувати добровільне проходження особами, які вчинили насильство та жорстоке поводження з учнем, стали свідком або постраждали від насильства та жорстокого поводження з учнем, відповідної програми для таких осіб;

– визначити причини насильства та жорстокого поводження та необхідні для впровадження психолого-педагогічні заходи для виховного впливу щодо учнів та осіб, які вчинили насильство та жорстоке поводження з учнем;

– надати рекомендації для працівників ліцею щодо доцільних методів здійснення заходів з учнями сторонами насильства та жорстокого поводження, їхніми батьками або іншими законними представниками дитини;

– надати рекомендації для батьків або інших законних представників учня, який став стороною насильства та жорстокого поводження

– здійснити моніторинг ефективності соціальних та психолого-педагогічних послуг, заходів з усунення причин насильства та жорстокого поводження з учнем, заходів виховного впливу та корегування (за потреби) відповідних послуг та заходів, надати відповідну інформацію службі у справах дітей;

4.3 Діяльність комісії здійснюється на принципах:

- законності;
- верховенства права;
- поваги та дотримання прав і свобод людини;

- забезпечення найкращих інтересів дитини;
- неупередженого ставлення;
- відкритості та прозорості;
- конфіденційності та захисту персональних даних;
- невідкладного реагування;
- комплексного підходу до розгляду випадку насильства та жорстокого поводження з учнями;
- нетерпимості насильства та жорстокого поводження з учнями та визнання його суспільної небезпеки.

Комісія у своїй діяльності керується та забезпечує дотримання вимог Законів України «Про інформацію», «Про захист персональних даних», «Про охорону дитинства», «Про органи і служби у справах дітей та спеціальні установи для дітей» та інших законодавчих актів.

4.4 Формою роботи комісії є засідання (очно, дистанційно чи в змішаному форматі), які проводяться в разі потреби. Дату, час і місце проведення засідання комісії визначає її голова.

4.5 Засідання комісії є правоможним у разі участі в ньому не менш як двох третин її складу.

4.6. Секретар комісії не пізніше ніж за добу повідомляє членів комісії, а також інших зацікавлених осіб про порядок денний запланованого засідання, дату, час і місце і форму його в проведення, а також надає/надсилає членам комісії та зазначеним особам необхідні матеріали в електронному або паперовому вигляді.

4.7. Рішення з питань, що розглядаються на засіданні комісії, приймаються шляхом відкритого голосування більшістю голосів від затвердженого складу комісії. У разі рівного розподілу голосів голос голови комісії є вирішальним.

4.8. Під час проведення засідання комісії секретар комісії веде протокол засідання комісії за формою згідно з додатком 1 до цього Порядку, що оформлюється наказом директора ліцею.

4.9 До засідання комісії можуть бути залученими особи, які стали свідками випадку насильства та/або жорстокого поводження з дитиною.

4.10 Особи, залучені до участі в засіданні комісії, під час засідання мають право: ознайомлюватися з матеріалами, поданими на розгляд комісії; ставити питання по суті розгляду; подавати пропозиції, висловлювати власну думку з питань, що розглядаються та зобов'язані дотримуватись усіх принципів діяльності комісії.

4.11 Голова комісії доводить до відома зацікавлених осіб та Державної служби у справах дітей рішення комісії згідно з протоколом засідання та здійснює контроль за їхнім виконанням.

4.12. Строки розгляду комісією Повідомлень та виконання нею своїх завдань не повинні перевищувати десяти робочих днів із дня отримання заяви або повідомлення директором Ліцею.

ПРОТОКОЛ № _____
засідання комісії з розгляду випадків
насильства та/або жорстокого поводження з дітьми

(найменування закладу освіти, культури, охорони здоров'я, соціального захисту, фізичної культури і спорту, оздоровлення та відпочинку, молодіжного центру, дитячого та молодіжного громадського об'єднання, іншого громадського об'єднання, що є суб'єктом молодіжної роботи, у колективі якого перебувають діти/який контактує з дітьми (незалежно від типу і форми власності) (далі — суб'єкт)

_____ 20__ р.

Час: ____ год ____ хв.

Підстава: _____

(від кого і коли надійшло повідомлення

про випадок насильства та/або жорстокого поводження з дітьми)

(стислий зміст повідомлення)

Присутні:

члени комісії (____ осіб) згідно з наказом про склад комісії від _____
№ _____:

інші особи (____ осіб):

СЛУХАЛИ:

Затвердження Порядку денного засідання

Розгляд питань Порядку денного засідання*

Ухвалили рішення* про:

потреби осіб, які вчинили насильство та/або жорстоке поводження з дитиною, стали свідком та/або постраждали від насильства та жорстокого поводження (далі — сторони насильства та/або жорстокого поводження з дитиною), в соціальних та психолого-педагогічних послугах, рекомендації щодо добровільного проходження особами, які вчинили насильство та жорстоке поводження з дитиною, стали свідком або постраждали від насильства та/або жорстокого поводження, відповідної програми для таких осіб

(опис відповідних послуг та відповідальні за їх надання)

;

заходи для усунення причин насильства та/або жорстокого поводження з дітьми _____

(опис заходів та відповідальні за їх виконання)

;

заходи впливу щодо сторін насильства та/або жорстокого поводження з дітьми _____

(опис заходів та відповідальні за їх виконання)

;

рекомендації для працівників суб'єкта щодо заходів із сторонами насильства та/або жорстокого поводження з дитиною

(опис рекомендацій і суб'єктів призначення цих рекомендацій)

;

рекомендації для батьків або інших законних представників дитини, яка
стала стороною насильства та/або жорстокого поводження

(опис рекомендацій і суб'єктів призначення цих рекомендацій)

Голова комісії

(власне ім'я, прізвище)

Секретар комісії

(власне ім'я, прізвище)

* Розділ доповнюється окремими сторінками.